

[Kr. Kristensen.]

for heldigt, at vi ikke fik det ærede Medlem til at redde Landbrugets Forhold paa den Maade.

Men naar det ærede Medlem nu siger, at det først senere skal vise sig, hvilken Betydning Loven har haft, for det er ikke deri, at vi har faaet udgivet Pengene, at Betydningen ligger, Lovens virkelige Betydning ligger i, hvordan disse Penge virker, og om de gør Gavn, saa skal jeg villigt indrømme, at det ikke kommer an paa, om vi faar udgivet Pengene, men om de gør Gavn. Men jeg skulde dog mene, at naar man er gaaet ind i disse Driftslaane foreninger, saa er det netop under den Forudsætning, at det vilde være af stor Betydning, at disse Laan kom ud til Befolkningen, og derfor tror jeg ogsaa, vi ganske roligt kan overlade Bedømmelsen til de Folk, som har været med til at oprette disse Foreninger. Jeg vil ogsaa benytte Lejligheden til at sige den højtærede Landbrugsminister Tak for, at man fra Administrationens Side har givet disse Foreninger fuldstændig Frihed til at indrette sig, som de mener det passende under de forskellige Forhold.

Det ærede Medlem Hr. Holdgaard kom med en Udtalelse om, at han ikke mente, det var klogt af mig at staa og rose den Tilslutning, som disse Driftslaane foreninger har faaet, i saa høje Toner, som jeg har gjort. Nu har jeg i og for sig ikke rost denne Lovgivning eller den Tilslutning, den har faaet; jeg har kun udtalt min store Glæde over, at de pessimistiske Udtalelser, vi i Fjor hørte om, at det solidariske Ansvar vilde Folk ikke have noget at gøre med, har vist sig ikke at passe. Jeg mener nemlig, at det solidariske Ansvar har betydet saa meget for dansk Landbrug, at det vilde være grumme sørgeligt, om man ikke vilde kendes ved det længere. For øvrigt ønsker jeg selv at bestemme, hvad det er klogt af mig at udtale mig om; jeg ønsker ikke at have det ærede Medlem til at fortælle mig, hvad der er klogt eller uklogt. Jeg tror, at jeg vilde komme noget galt af Sted, hvis han skulde bestemme det for mig i de forskellige Tilfælde.

Tilslutningen til Forslaget er et Bevis paa, at der ude i den store Befolkning er en Forstaaelse af, at Hjælpen til Erhvervs livet skal komme gennem Erhvervs livets egen Indsats, at man selv maa gaa ind i Ansvar og i Arbejdet. Den stadige Raaben paa, at det er Staten, som skal hjælpe, har vi haft nok af i den senere Tid, men det er min Overbevisning, at Forstaaelsen af, hvor ringe Statens Magt er til at hjælpe overfor de Kriseforhold, vi er inde i

i Øjeblikket, bliver større og større, og det kan jeg kun glæde mig over. Det er, som sagt, min fulde Overbevisning, at det kun er ved Erhvervenes egen Indsats, vi kan komme ud over Vanskelighederne; at Staten kan træde hjælpende til, saaledes som det er gjort her, og som det er sket paa mange andre Omraader, ved at stille Kapital til Raadighed til den billigst mulige Rente, mener jeg er rimeligt, det kan man gøre, men det kan ikke nytte at stole paa, at Staten skal klare alle Vanskelighederne.

I Anledning af den højtærede Landbrugsministers Besvarelse af mine Spørgsmaal skal jeg sige, at det naturligvis er rigtigt, at Forudsætningen var, at Staten ikke skulde faa noget Tab, og naar Staten har sine Penge til en saadan Rente, som Ministeren nævnte, er det vel ogsaa rimeligt, at vi ikke kan vente at faa Laanene billigere, end vi faar dem.

Med Hensyn til det andet, jeg nævnte, om der ikke var Mulighed for at opnaa Tillægslaan, saafremt en Forening fik stor Tilgang af Medlemmer paa et senere Tidspunkt end selve Oprettelsen, ytrede Ministeren Betænkelse, og jeg forstaaer i og for sig godt denne Betænkelse, men naar Ministeren henviser til, at man maa oprette en ny Driftslaane forening, vil jeg dog gøre ham opmærksom paa, at det vil være noget vanskeligt, fordi de allerfleste indenfor det paagældende Omraade i Forvejen er interesserede i en Driftslaane forening. Jeg vil derfor bede Ministeren om, hvis der skulde blive nogen nævneværdig Tilgang af nye Medlemmer, at tage velvilligt paa mulige Andragender om Tillægslaan.

Der er ogsaa blevet udtalt Ønske om at faa Lovforslaget i Udvalg. Jeg vil dog henstille til de forskellige Partiers Ordførere, der jo nu har haft Lejlighed til at stille en hel Mængde Spørgsmaal og har faaet dem ret udførligt besvaret, om man ikke kan føle sig tilfredsstillet derved. Vi fra vor Side skal naturligvis ikke modsætte os et Udvalgs Nedsættelse, hvis man vedblivende ønsker det, men saa vil jeg henstille, at Udvalgsbehandlingen bliver saa kort som muligt, saa at Pengene snart kan komme ud til de Foreninger, som venter paa dem.

Bording: Venstres ærede Ordfører sagde, at jeg havde taget det med godt Humør, at Driftslaane foreningerne var gaaet saa udmærket, at Beløbet nu var opbrugt, og at det var nødvendigt at komme til Rigsdagen for at faa det fordoblet. Det er dog ikke mærkeligt, at jeg er i godt Humør, naar to saa store Syndere, altsaa politiske